

Memòria justificativa del projecte "Biodiversifiquem l'entorn escolar, replantegem la ciutat"

2020-2021

BIODIVERSIFIQUEM L'ENTORN ESCOLAR:

REPLANTEGEM LA CIUTAT

Un projecte de:

Amb la col·laboració de:

Amb el suport de:

Autors del treball: Adelaida Clavaguera (ADENC), Gerard Codina (ADENC), Esther Querol (ADENC), Marc Deu ferrer (Replantegem-Urbanins), Mariona Ferrandiz (Replantegem-Urbanins), Oriol Serra (Replantegem-Urbanins), Laia Llonch (Replantegem-Urbanins)

Autora fotografies: Esther Querol

Agraïments: Agraïm molt sincerament l'interès i la dedicació de les persones que han participat en aquest projecte. Especialment els mestres i equip directiu de l'Escola Emili Carles, als alumnes de cicle mitjà i, els monitors i tècnics que hi han aportat el seu coneixement.

Contacte:

www.adenc.cat

93 717 18 87

correu@adenc.cat

@adenc1982

L'OPORTUNITAT DE REALITZAR AQUEST PROJECTE

El projecte **Biodiversifiquem l'entorn escolar: replantegem la ciutat** va ser un dels projectes subvencionats per l'agrupació política Decidim castellar, en el marc del concurs Decidim Retorna, una iniciativa per retornar al municipi part dels ingressos que han percebut els regidors de Decidim Castellar.

Per tal de poder realitzar aquest projecte, l'ADENC (Associació per la Defensa i Estudi de la Natura) ha treballat conjuntament amb el col·lectiu Urbanins-Replantegem, arquitectes urbanistes i biòlegs.

Aquest projecte és la continuïtat d'una línia de treball que s'inicia l'any 2018 a Castellar del Vallès i Sabadell amb la idea de millorar l'estat de la biodiversitat urbana dels municipis i difondre i donar a conèixer la importància de la biodiversitat als centres educatius. Amb aquest projecte s'ha pogut continuar treballant amb un nou centre educatiu de Castellar del Vallès.

El projecte es va fer arribar a totes les escoles de Castellar del Vallès, amb la col·laboració al Servei d'Educació de l'Ajuntament.

BIODIVERSIFIQUEM L'ESCOLA EMILI CARLES

El projecte educatiu es va fer arribar a totes les escoles de Castellar i es va implicar l'Escola Emili Carles, amb un total de 45 alumnes de cicle mitjà.

La proposta de treball consistia a realitzar quatre sessions, algunes a l'aula i d'altres com a treball de camp, per realitzar un procés de cocreació per fomentar la biodiversitat a l'entorn escolar. La proposta de materials didàctics per treballar a l'aula es troben en el següent enllaç.

La programació d'activitats s'ha vist alterada per la crisi generada per la Covid-19, i el projecte es va allargar fins al juny de 2021. Tot i les dificultats s'han adaptat les sessions a les diferents realitats del centre.

Els diferents tallers estan enfocats a la millora de l'entorn escolar mitjançant l'educació ambiental i una metodologia cocreativa en tot el procés d'aprenentatge i actuació:

1. Coneixem la ciutat i la biodiversitat

En el primer taller a l'aula es realitza una presentació del projecte i s'introdueixen conceptes com: biodiversitat, urbanisme, ciutat grisa i ciutat verda. A partir del joc de taula "Biodiversifiquem les ciutats" es treballa la relació entre l'urbanisme, les persones i la biodiversitat, així els alumnes es poden imaginar una ciutat, com funcionen i quines són les seves problemàtiques.

2. Coneixem la natura de l'entorn escolar

En la segona sessió es realitza una sortida de camp per conèixer la flora i fauna de les diferents places i parcs més propers al centre educatiu. Amb aquestes sortides es pretén observar la biodiversitat urbana i quines espècies de flora i fauna es troben a les ciutats i quina és la qualitat d'aquests espais verds.

També es va sortir a observar les espècies de flora i fauna que conviuen al pati escolar. A partir d'aquestes observacions, es pretenia tenir una idea de la qualitat del verd i així poder proposar accions per millorar la biodiversitat.

3. Dissenyem i millorem el pati escolar

En aquesta sessió amb els alumnes es va treballar per millorar el pati escolar, a partir de les observacions realitzades amb les sessions anteriors i també a partir d'un joc i de dinàmiques en equip.

Els alumnes proposaven accions per millorar el verd i la biodiversitat i també accions encaminades a millorar la seva experiència amb el joc.

4. Execució de les propostes de millora

Al pati de cycle mitjà de l'Escola Emili Carles es va construir un jardí vertical utilitzant la reixa com a suport. L'ús de testos i jardineres és una estratègia per augmentar la presència de plantes, en aquells espais on la sembra de vegetació al sòl és difícil.

Els testos i jardineres són petits espais verds que gestionats correctament amb l'ús d'espècies mediterrànies milloren la qualitat de l'espai fent-lo més agradable per a les persones alhora que ajuden a promoure la biodiversitat urbana.

Per millorar l'experiència de joc de l'alumnat s'ha creat una nova versió del Twister, on a més de colors hi ha les siluetes de diferents espècies vegetals, invertebrats, vertebrats i també persones. Una acció per beneficiar i generar nous espais de joc al pati escolar que inclou un component relacionat amb la biodiversitat urbana.

Finalment s'ha fet una valoració del projecte realitzat durant tot el curs entre tot l'alumnat de cicle mitjà de l'Escola Emili Carles, i celebrar l'èxit del resultat aconseguit amb l'esforç de tots i totes.

VALORACIÓ DEL PROJECTE

El projecte "Biodiversifiquem l'entorn escolar: replantegem la ciutat" ha suposat una oportunitat per continuar treballant en la cerca de millora dels centres educatius de Castellar del Vallès. Les actuacions realitzades a les escoles també han de servir com a exemplificació per poder-se aplicar en altres espais de la ciutat.

Les accions de millores realitzades en els centres educatius i juntament amb els aprenentatges sobre ciutats més verdes, sostenibles i saludables, han de servir per guiar també per transformar Castellar i millorar la qualitat ambiental i el benestar de la ciutadania.

Les petites millores com les fetes, aplicades a gran escala a Castellar, poden millorar molt la qualitat dels espais urbans, amb zones verdes de qualitat on convisquin i interactuin de forma sostenible les activitats humanes amb la biodiversitat present. Una part molt important en aquest sentit és necessària la participació ciutadana, i en els projectes de millora del seu entorn, la participació de les

escoles i l'opinió de l'alumnat és molt important.

Tot i que el projecte ha tingut una durada concreta i ha estat centrada en un únic centre educatiu, la voluntat és que aquesta experiència es pugui replicar en altres centres educatius de la ciutat de Castellar del Vallès, amb la idea de transformar les ciutats en zones més verdes, biodiverses, segures i saludables per a totes.